

Kurier etyki

NR 5/2021 (7)

WYDANIE WYŁĄCZNIE ELEKTRONICZNE

„W ciągu każdej sekundy organizm wysyła do mózgu 11 mln różnych informacji, ale do naszej świadomości dociera zaledwie 50. Wyjątkiem są osoby wysoko wrażliwe, które przyswajają ich znacznie więcej.” (<https://www.focus.pl/artykul/wyczuleni-na-zycie>)

Prof. dr hab. Anna Karmańska
Przewodnicząca Komisji Etyki

Wiosna! Czas na refleksję

Świat wartości i wyborów

Żyjemy w świecie różnych wartości i dokonujemy różnych wyborów. Praktycznie każdego dnia ocieramy się o jakiś dylemat etyczny, oczywiście różnego ciężaru gatunkowego. Czy zastanawiamy się nad tym, jaka jest nasza świadomość etyczna? A jaka jest świadomość etyczna pokolenia, które od nas przejmie pałeczkę?

Świadomość etyczna to zdolność do wartościowania działań własnych oraz innych ludzi, wynikająca z przeświadczenia, że istnieje nieprzekraczalna granica pomiędzy dobrem a złem.

Świadomość etyczna – niezależnie od tego w odniesieniu do jakiej grupy ludzi byłaby definiowana – to świadomość zasad etycznych, „które tak mogłyby uregulować nasze wzajemne stosunki – nasze z innymi i jednocześnie innych z nami – byśmy mogli bezpiecznie czuć się w cudzej obecności, wspierać się, spokojnie współpracować, z obcowania ze sobą czerpiąc przyjemność nieskażoną lękiem i podejrzliwością”.

(Bauman Z. (1994). Moralne obowiązki, etyczne zasady. *Etyka*, 27, s. 9)

(Wn) Kryzys wartości (Ma) Młode pokolenie

Jak wskazują eksperci z CFA Society Poland, pytania o znaczenie etyki obecnie pojawiają się podobnie jak podczas kryzysu w 2008 roku, z tym tylko, że wówczas był to przede wszystkim kryzys zaufania do instytucji, a obecna sytuacja dotyczy bardziej fundamentalnych kwestii i, tak jak wcześniejsze epidemie, przewartościowuje schematy, które zostały wypracowane globalnie przez ostatnie dekady.

(Parkiet, 07.04.2020)

<https://www.parkiet.com/Koronawirus/304079920-Etyka-nabiera-szczegolnego-znaczenia-w-obecnych-czasach.html>

Nowoczesna myśl ekonomiczna musi mieć na uwadze fakt, że rzeczywistość społeczno-gospodarcza obraca się wewnątrz trójkąta, w którym najważniejszym wierzchołkiem są wartości (pozostałe dwa to instytucje i polityka).

(Kołodko, G. (2014, 3 marca). Kto jest dobrym ekonomistą. *Rzeczpospolita*. <https://www.rp.pl/artykul/1090928-Kto-jest-dobrym-ekonomista.html>).

Wobec tego młodemu człowiekowi trzeba pokazać nowe horyzonty i ułatwić drogę do myślenia metafizycznego, w przeciwnym bowiem razie jego dusza zmarnieje i panoszyć się będzie brutalność (Donhoff, 2000, s. 61–62). Młodzież podlega formowaniu, musi wykonać pewną pracę, co dobrze oddają słowa Immanuela Kanta: „Człowiek powinien swe predyspozycje do dobra dopiero rozwijać, opatrność nie dała mu ich bowiem w stanie gotowym”

(Donhoff, M. G. (2000). *Ucywilizujmy kapitalizm. Granice wolności*. Bellona., s. 62).

Młodzież u progu kariery w biznesie

Z sondażu przeprowadzonego przez Annę Karmańską i Alicję Obrębską w maju 2020 roku wynika, że młodzi ludzie u progu kariery w biznesie:

- ✓ W umiarkowanym stopniu przejawiają wolę do poświęcania swojego czasu na kwestie związane z etyką, nawet jeśli nie są obciążeni obowiązkami.
- ✓ Jeżeli jednak jakiś problem podejmują, to czynią to z dużym zaangażowaniem.
- ✓ Ich wrażliwość na zagadnienia etyczne nie jest uwarunkowana płcią.
- ✓ Spotkali się z nieetycznymi zachowaniami innych osób (pomimo młodego wieku).
- ✓ Niezależnie od tego, czy doświadczyli zachowań nieetycznych osobiście, czy je sobie wyobrażają, odczuwają podobne emocje, głównie: złość, smutek, bezsilność, pretensje do sprawcy, a rzadziej – pretensje do samego siebie; w każdym przypadku uznają to za lekcję życia, ale rzadko odczuwają potrzebę odwetu.
- ✓ W większości są otwarci na wiedzę na temat sytuacji nieetycznych, koncentrując na nich swoją uwagę – rozmyślają i podejmują dyskusje; mężczyźni są bardziej skłonni do przemyśleń dotyczących działań nieetycznych, gdy mogą zachować je w pełni dla siebie, natomiast kobiety chętniej angażują się w dyskusję, gdy trudna sytuacja dotyczy ich bezpośredniego otoczenia, co może wynikać z potrzeby wsparcia najbliższych.
- ✓ Mają w większości zgodne odczucia co do tego, czy biznes w Polsce i na świecie (na poszczególnych kontynentach) jest prowadzony etycznie oraz dostrzegają specyfikę potencjalnych źródeł zachowań nieetycznych.

Ponadto,

- ✓ Nie są zgodni, czy należy podejmować działania w kierunku ujednoczenia komunikowania zasad etyki w biznesie w skali globalnej; tak samo popularna była opinia, że etyka w biznesie powinna być rozumiana na całym świecie tak samo, jak i pogląd, że jej rozumienie powinno zależeć od danego (biznesowego) środowiska czy społeczeństwa.
- ✓ W sytuacji uświadomienia im zestawu wartości etycznych charakteryzujących ramy idealnej postawy w biznesie, ich typy wartości (*radar studenckiego postrzegania wagi wartości etycznych w definiowaniu idealnej postawy etycznej w biznesie*) w dużym stopniu pokrywają się z tymi przedstawionymi przez osoby dojrzałe; możliwe, że tylko ze względu na wiek nie dostrzegają jeszcze potrzeby empatii i dialogu oraz posiadania odpowiednich cech charakteru, aby nie popełniać etycznych błędów.
- ✓ W małym odsetku, bo tylko ci wywodzący się z mniejszych środowisk, są dociekliwi, jeżeli chodzi o jednoznaczne rozumienie wartości etycznych, reprezentując tym samym postawę, że określenie wydające się oczywistym może mieć opis niekoniecznie tak jednoznaczny.
- ✓ W zdecydowanej większości chcą zarabiać jak najwięcej, ale uczciwość jest dla nich równie ważnym aspektem.
- ✓ Zauważają, że kultura prowadzenia biznesu w danym przedsiębiorstwie i wzorce zachowania pracowników są kreowane przez menedżerów, ale dostrzegają jednocześnie odpowiedzialność leżącą po stronie pracowników.

Napisz do nas!

**STOWARZYSZENIA
KSIĘGOWYCH
W POLSCE**

Stowarzyszenie Księgowych w Polsce (SKWP) jest, posiadającą osobowość prawną, najstarszą i największą polską organizacją skupiającą przedstawicieli środowiska zawodowego związanego z rachunkowością i finansami. Stowarzyszenie kontynuuje tradycje społeczno-zawodowych organizacji księgowych, działających na terenie ziem polskich od 1907 roku. Od 1989 roku Stowarzyszenie Księgowych w Polsce jest członkiem Międzynarodowej Federacji Księgowych (IFAC). Stowarzyszenie nieustannie dokłada starań, by jego członkowie odznaczyli się wysokimi kompetencjami zawodowymi oraz postępowali zgodnie z zasadami etyki. W 2007 roku Stowarzyszenie uchwaliło **KODEKS ZAWODOWEJ ETYKI W RACHUNKOWOŚCI**, którego sygnatariuszami są wszyscy członkowie SKWP, jak również ponad 2 tys. przedsiębiorstw i innych organizacji oraz osoby indywidualne. W 2009 roku Stowarzyszenie wprowadziło czterostopniową certyfikację zawodu księgowego i tytuł zawodowy dyplomowanego księgowego, w 2013 roku tytuł certyfikowanego eksperta usług księgowych, w 2015 roku zawodowy tytuł certyfikowanego specjalisty usługowego prowadzenia ksiąg rachunkowych i podatkowych. Do Stowarzyszenia należy ponad 24 tys. członków zwyczajnych i 2 tys. członków wspierających. W Stowarzyszeniu działa 25 Oddziałów Okręgowych. Od 2010 roku 9 czerwca obchodzony jest Dzień Księgowego.

www.skwp.pl

PREZYDIUM ZARZĄDU GŁÓWNEGO

PREZES: Jerzy Koniecki

WICEPREZESI: dr Teresa Cebrowska,

dr hab. prof. US Stanisław Hońko

SEKRETARZ: Leszek Lewandowicz

SKARBNIK: Bożena Wilk

Kurier Etyki redaguje

KOMISJA ETYKI:

prof. dr hab. Anna Karmańska

przewodnicząca,

Franciszek Wala wiceprzewodniczący,

Małgorzata Małowińska sekretarz,

Stanisław Kozłowski, Sebastian Kuś,

dr Jan Piątek, Grażyna Urbaniak.

Projekt graficzny:

MEDIA DORA Dorota Mirowska

Redakcja:

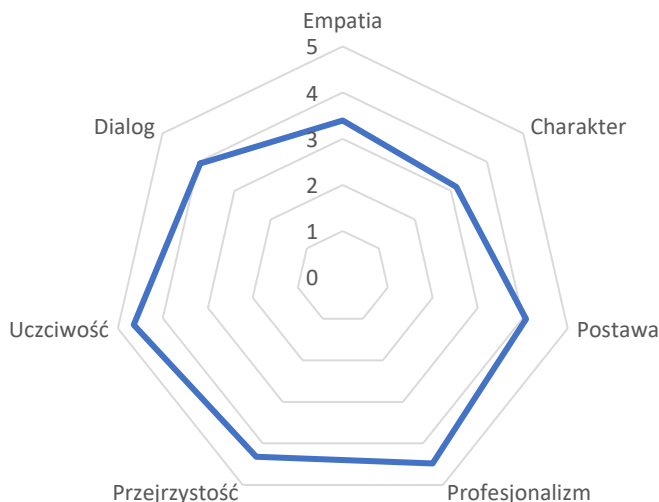
ul. Górnośląska 5; 00-443 Warszawa

tel. 22 583 49 50, faks 22 622 77 81

e-mail: sekretariat@skwp.pl

© by SKWP. Publikacja jest chroniona przepisami prawa autorskiego. Wykonywanie kserokopii lub powielanie inną metodą oraz rozpowszechnianie bez zgody wydawcy w całości lub części jest zabronione i podlega odpowiedzialności karnej. Przedruk materiałów z „Kuriera Etyki” (w całości lub części), wprowadzanie do banku danych oraz przenoszenie na nośniki magnetyczne dozwolone na zasadach ustalonych w ustawie – Prawo autorskie. Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania i adiustacji tekstów oraz zwrotu zamówionych materiałów a niezatwierdzonych do druku. Materiałów niezamówionych nie zwracamy.

Radar wartości etycznych młodych i bardziej dojrzałych

Powyżej przedstawiony jest *radar postrzegania roli wartości etycznych w definiowaniu idealnej postawy etycznej w biznesie* opracowany na podstawie wyników sondażu wśród młodzieży, która w nieodległej przyszłości będzie zawodowo funkcjonować w biznesie, „nałożony” na radar wartości etycznych określonych przez grupę osób dojrzałych, dobrze zorientowanych w filozofii etyki, w praktyce biznesowej, a przy tym wrażliwych na etykę w każdym obszarze życia, nie tylko gospodarczego.

Wiele mówi to, że im bardziej klastry wartości związane są z emocjami i relacjami z innymi ludźmi, tym mniejsze jest przekonanie o słuszności uwzględniania ich w definiowaniu ram idealnych zachowań etycznych.

Radary zostały stworzone przy zastosowaniu narzędzia *Tool-Kit for Ethics Self-Assessment (ESA)*. ESA odnosi się do etyki niezależnie od tego, czy mówi się o niej ogólnie, w kontekście biznesu, czy też jakiegoś zawodu. W żadnym razie nie definiuje także adresata. Zakłada uniwersalnie, że każdy człowiek (niezależnie od kontynentu, na którym mieszka, wyznania religijnego, wieku i pochodzenia) może z niej korzystać w celach autorefleksji etycznej i samorozwoju świadomości oraz wrażliwości etycznej. ESA wyróżnia siedem klastrów wartości: empatię, charakter, postawę, profesjonalizm, przejrzystość, uczciwość i dialog. (Patrz więcej: esa.sgh.waw.pl)

Przedstawiono na podstawie: Karmańska, A. i Obrębska, A. (2021). Świadomość etyczna młodzieży studenckiej w uczelni ekonomicznej. Wyniki sondażu. e-mentor, 1(88), 4–18. <https://doi.org/10.15219/em88.1497>.

"Mówienie prawdy ma tę przyjemną cechę, że nie trzeba pamiętać co i komu się powiedziało."

Z życiowych obserwacji. Wyszukała: AK.

